

วิธีดำเนินงาน

ในการดำเนินงานเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงต่าง ๆ มาประกอบการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย
มีวิธีดำเนินงานเป็นลำดับขั้นดังนี้

๑. เครื่องมือในการวิจัย

ก. สร้างแบบสอบถามเป็น ๒ แบบ คือ แบบให้เลือกตอบ (Multiple Choice)
และแบบปลายเปิด (Open-end) โดยอาศัยแนวทางในการสร้างจากหนังสือ และวิทยานิพนธ์
ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้หลายเล่ม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ แบบสอบถามของครู
และแบบสอบถามของนักเรียน

ข. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบประชากรที่เลือกไว้แล้ว ๑๐ คน และนำ
แบบสอบถามนั้นมาวิเคราะห์หาคำตอบ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นและรัดกุมยิ่งขึ้น

๒. วิธีเลือกตัวอย่างประชากร

ก. กำหนดจำนวนโรงเรียนที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวนทั้งสิ้น ๓๐ แห่ง ซึ่งเป็นโรง
เรียนในจังหวัดพระนคร ๑๔ แห่ง และจังหวัดชลบุรี ๑๖ แห่ง หรือคิดเป็นอัตราส่วน ๑๔:๑๖
โดยสุ่มจากโรงเรียนรัฐบาลทั้งหมดที่มีอยู่ในจังหวัดพระนครและชลบุรี รวม ๖๔ แห่ง

ข. สุ่มตัวอย่างโรงเรียนที่กำหนดไว้ทั้ง ๓ ประเภท คือ โรงเรียนชาย โรงเรียน
หญิง และโรงเรียนสหศึกษา ประเภทละ ๑๐ แห่ง โดยใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (Simple
Random Sampling) คือจับฉลากรายชื่อโรงเรียนที่มีอยู่ในจังหวัดพระนครและชลบุรี
ปรากฏว่า ได้โรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรสำหรับส่งแบบสอบถาม ดังนี้

โรงเรียนชาย

๑. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
๒. โรงเรียนวัดสุทัศนวราราม
๓. โรงเรียนวัดบวรนิเวศน์
๔. โรงเรียนปทุมคงคา
๕. โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย
๖. โรงเรียนวัดสระเกศ
๗. โรงเรียนทวิชาติเศก
๘. โรงเรียนนวลนรทิศ
๙. โรงเรียนวัดชีโนรส
๑๐. โรงเรียนวัดรางบัว

โรงเรียนหญิง

๑. โรงเรียนสตรีวิทยา
๒. โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย
๓. โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม
๔. โรงเรียนศรีอยุธยา
๕. โรงเรียนเบญจมราชาลัย
๖. โรงเรียนสายปัญญา
๗. โรงเรียนศึกษานารี
๘. โรงเรียนสตรีวัชรพงษ์
๙. โรงเรียนสตรีจันทร์ประดิษฐาราม
๑๐. โรงเรียนวัดชีโนรส

โรงเรียนสหศึกษา

๑. โรงเรียนยานนาวา
๒. โรงเรียนนนทรี
๓. โรงเรียนวัดพระศรีมหาธาตุ
๔. โรงเรียนวัดธาตุทอง
๕. โรงเรียนวัดสังเวช
๖. โรงเรียนหอวัง
๗. โรงเรียนวัดสิงห์
๘. โรงเรียนวัดควรมงคล
๙. โรงเรียนสุวรณาราม
๑๐. โรงเรียนบางประกอกวิเทศศึกษา

ค. สำหรับประชากรที่เป็นครู ผู้วิจัยใช้ครูที่กำลังสอนวิชาศีลธรรมในโรงเรียนที่
ได้สุ่มตัวอย่างไว้แล้วทุกคน เพราะจำนวนครูที่สอนวิชานี้มีอยู่จำกัด จึงได้ครูจากโรงเรียน
ชาย ๒๗ คน โรงเรียนหญิง ๒๓ คน และโรงเรียนสหศึกษา ๒๕ คน รวมทั้งสิ้น ๗๕ คน

ง. สุ่มตัวอย่างนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑, ๒ และ ๓ ระดับชั้นละ ๔ คน
สำหรับโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ ๕๐๐ คนขึ้นไป และระดับชั้นละ ๓ คนสำหรับโรงเรียน
ที่มีจำนวนนักเรียนต่ำกว่า ๕๐๐ คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)
เช่นเดียวกัน คือจับฉลากตามเลขที่ของนักเรียนที่มีอยู่ในบัญชีรายชื่อประจำชั้น ปรากฏว่า
ได้นักเรียนทั้งหมด ๓๒๕ คน เป็นนักเรียนจากโรงเรียนชาย ๑๑๕ คน โรงเรียนหญิง ๑๑๕
คน และโรงเรียนสหศึกษา ๑๐๕ คน

๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ก. ส่งแบบสอบถามให้ครู ๗๕ ชุด และนักเรียน ๓๔๕ ชุด รวมทั้งสิ้น ๔๒๐ ชุด
โดยผู้วิจัยเป็นผู้ไปส่งและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง .

ข. คำตอบจากแบบสอบถามของครูได้รับคืนมาครบ ๗๕ ชุด ส่วนแบบสอบถามของนักเรียนได้รับคืนมาเพียง ๓๒๕ ชุด มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๔๐๐ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๒๔

๔. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษาคำตอบของครูและนักเรียนเป็นร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตาราง โดยไม่ได้แยกคำตอบตามประเภทของโรงเรียน และเพศของครูและนักเรียน เพราะผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานขั้นพื้นฐานไว้ว่า คำตอบที่ได้มาไม่มีความแตกต่างกันตามประเภทของโรงเรียนและเพศของครูและนักเรียน นอกจากนี้ ยังมีคำตอบบางข้อที่ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบหาค่าเฉลี่ยหรือมัธยิมเลขคณิต โดยใช้สูตร $\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$ และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร $S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \bar{X}^2}$ และใช้วิธีวิเคราะห์แบบประมาณค่าเพื่อหาค่าเฉลี่ยนำหนักของคำตอบและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ย จากนั้นจึงแปลความหมายของค่าสถิติที่ได้จากผลของการวิเคราะห์

ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์นี้มี ๒ ส่วนคือ ข้อมูลจากแบบสอบถามครู และข้อมูลจากแบบสอบถามนักเรียน

ข้อมูลจากแบบสอบถามครูแยกเป็น ๕ ภาคดังนี้

๑. ลักษณะตัวอย่างประชากรที่เป็นครู
๒. ข้อเท็จจริงและความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการสอนวิชาศีลธรรม
๓. ข้อเท็จจริงและความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตร ประมวลการสอน และหนังสือแบบเรียนวิชาศีลธรรม
๔. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงการสอนศีลธรรม
๕. อุปสรรคและปัญหาที่ครูเสนอเพิ่มเติม รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการสอนวิชาศีลธรรมของครู

๑ ประคอง กรรณสูต. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พระนคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๐๘. หน้า ๓๗.

๒ Ibid. หน้า ๔๕

ข้อมูลจากแบบสอบถามนักเรียนแยกเป็น ๓ ภาค ดังนี้

๑. ลักษณะตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียน
๒. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาศีลธรรม
๓. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาศีลธรรมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น